

**UCHWAŁA NR XXII/139/16
RADY GMINY NIEDŹWIADA**

z dnia 29 grudnia 2016 r.

w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Niedźwiada na lata 2016-2020

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.), w związku z art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390), Rada Gminy Niedźwiada uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Niedźwiada na lata 2016-2020, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Niedźwiada.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Andrzej Tchórz

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY
OFIAR PRZMOCY W RODZINIE
NA LATA 2016-2020**

Niedźwiada 2016

Spis treści

I.	WSTĘP.....	3
II.	PODSTAWY PRAWNE.....	3
III.	ZJAWISKO PRZEMOCY W RODZINIE.....	4
IV.	FAZY PRZEMOCY.....	5
V.	DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE GMINY NIEDŹWIADA.....	6
VI.	WNIOSKI.....	21
VII.	ADRESACI PROGRAMU.....	22
VIII.	REALIZATORZY PROGRAMU.....	22
X.	KIERUNKI DZIAŁAŃ.....	23
XI.	CELE PROGRAMU.....	23
XII.	ZADANIA DO REALIZACJI.....	24
XIII.	MONITOROWANIE, EWALUACJA I SPRAWOZDAWCZOŚĆ.....	31
XIV.	ŚRODKI FINANSOWE NA REALIZACJĘ PROGRAMU.....	32

I. WSTĘP

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. w art. 18 i 71 wskazuje, że instytucja rodziny jest objęta szczególną opieką i ochroną Rzeczypospolitej Polskiej, a jej dobro państwo ma obowiązek uwzględnić w swojej polityce społecznej, zwłaszcza poprzez udzielanie szczególnej pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji społecznej. Przepis art. 33 Konstytucji wskazuje ponadto, że kobieta i mężczyzna w Rzeczypospolitej Polskiej mają równe prawa w życiu rodzinnym, politycznym, społecznym i gospodarczym, zaś zgodnie z art. 72 Konstytucji, Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka, a każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.

Podstawową cechą działań podejmowanych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie powinno być przede wszystkim szybkie reagowanie, mające na celu przerwanie przemocy w rodzinie oraz skuteczna pomoc osobom pozostającym w trudnej sytuacji społecznej.

Niniejszy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie określa szczegółowo zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz zasady postępowania w przypadku osób stosujących przemoc w środowisku rodzinnym.

II. PODSTAWY PRAWNE

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390).
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016. poz. 487).
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016r. poz. 930 ze zm.),
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 przyjęty Uchwałą Nr 76/2014 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 r.

III. ZJAWISKO PRZEMOCY W RODZINIE

Mówiąc o zjawisku przemocy w rodzinie oraz sposobach jej przeciwdziałania, a także pomocy ofiarom i sprawcom, warto na wstępie zdefiniować najważniejsze pojęcia związane z tym zagadnieniem.

Przemoc w rodzinie to celowe, wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw członkowi rodziny, naruszające prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie definiuje przemoc jako jednorazowe albo powtarzające się umyślnie działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Wyróżnia się cztery typy przemocy stosowanej w środowisku rodzinnym:

a) Przemoc fizyczna

Przemoc tego typu jest intencjonalnym zachowaniem, niosącym ryzyko uszkodzenia ciała. Przejawami przemocy fizycznej są: szarpanie, popychanie, policzkowanie, uderzenie pięścią, kopanie, duszenie, przypalanie papierosem, drapanie, plucie, rzucanie przedmiotami, wykręcanie rąk, napaść z użyciem broni, krępowanie lub więzienie, świadome stworzenie niebezpiecznych sytuacji stanowiących zagrożenie fizyczne. Lista form przemocy nie ogranicza się tylko do w/w. W praktyce spotyka się ich znacznie więcej.

b) Przemoc psychiczna

Przemoc psychiczna obejmuje przymus groźby, zastraszenie, wykorzystywanie emocjonalne. Ma na celu pozbawienie ofiary jej zaufania do siebie i własnych kompetencji w różnych obszarach życia. Najczęstsze formy to: wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, stosowanie gróźb, wmawianie choroby psychicznej, kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami, wyśmiewanie poglądów,

religii, pochodzenia czy wykształcenia, narzucanie własnych poglądów, stała krytyka, domaganie się posłuszeństwa, itd.

c) Przemoc seksualna

Polega na zmuszaniu osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, jak również na kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, co ją czeka, lub ma obawy dotyczące danego zachowania seksualnego. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły fizycznej, ale także na groźbach użycia siły lub emocjonalnym szantażu. Przemoc seksualna występuje wraz z fizycznym i psychicznym znęcaniem się. Formy przemocy seksualnej to: gwałt, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, krytyka zachowań seksualnych, uszkodzenia genitaliów, piersi i/lub odbytu kobiety itp.

d) Przemoc ekonomiczna

Przemoc ekonomiczna sprawia, że ofiara staje się zależna od partnera i szczególnie podatna na przemoc innego typu. Objawia się to ograniczeniem dostępu ofiary do pieniędzy czy do informacji o stanie finansowym rodziny, odbieraniem rent, emerytur i innych świadczeń...

e) Zaniedbanie

Tę formę przemocy stosują najczęściej osoby dorosłe w stosunku do dzieci lub/i opiekunowie wobec osób nieporadnych (w uwagi na ich wiek bądź niepełnosprawność). O zaniedbaniu można mówić w przypadku odrzucenia emocjonalnego, niezaspokajania podstawowych potrzeb fizjologicznych osoby zależnej oraz braku zapewnienia właściwej uwagi, troski, opieki ze strony osób najbliższych.

IV. FAZY PRZEMOCY

Przemoc domowa rzadko ma charakter jednorazowy. Najczęściej jest to proces długotrwały. Cechą charakterystyczną tego zjawiska jest tendencja do powtarzania się tak zwanych cykli przemocy.

Cykl przemocy składa się z trzech następujących po sobie faz:

- 1. Faza narastającego napięcia** – jest to początek cyklu, charakteryzuje się on wzrostem napięcia i natężeniem sytuacji konfliktowych. W tej fazie dochodzi do rozmaitych incydentów takich jak np. przejawy patologicznej zazdrości, gniewu, kontrolowanie ofiary, używanie obraźliwych słów. Sprawca często inicjuje kłótnie. Osoba, wobec której kierowana jest złość partnera stara się za wszelką cenę uspokoić sytuację. Ofiara przeprosza sprawcę za swoje zachowanie, uspokaja go, robi wszystko by wywiązać się z wielką starannością ze swoich obowiązków, spełnia zachcianki swojego oprawcy.

- 2. Faza ostrej przemocy** – następuje wybuch gniewu i wyładowanie agresji na ofierze. Na tym etapie pojawia się u ofiary przerażenie, poczucie wstydu, bezradność czy też złość. W tej stosunkowo krótkiej fazie najczęściej dochodzi do interwencji. Ofiary pod wpływem silnych emocji spowodowanych doznaną krzywdą decydują się wezwać pomoc, złożyć zawiadomienie na policję, podjąć inne działania.

- 3. Faza miodowego miesiąca** – jest to okres skruchy ze strony sprawcy, okazywania żalu. W tej fazie istnieje szansa, że jeśli chce utrzymać związek podda się terapii, a jego agresywne zachowania zostaną powstrzymane. Jednak bez trwałej specjalistycznej pomocy faza ta kończy się nawrotem fazy narastającego napięcia.

Przedstawione cykle mogą trwać wiele lat. Przemoc przybiera na sile, zachowanie sprawcy oraz skutki jego negatywnego działania są coraz bardziej dotkliwe. Faza miodowego miesiąca staje się coraz krótsza, zdarza się, że trwa jedynie kilka dni.

V. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE GMINY NIEDŹWIADA

Przemoc w rodzinie należy do zjawisk trudno dostępnych obiektywnym diagnozom społecznym. Złożony kontekst czynników kulturowych i społecznych, sprawia że dostępne źródła informacji o problemie ukazują jedynie fragment rzeczywistego obrazu zjawiska. Z drugiej strony określenie rozmiarów problemów jest kluczowym czynnikiem dla planowania i oceny interwencji dotyczących problemów społecznych, w tym problemu przemocy w rodzinie. Stąd też, zestawienie nawet niepełnych, obarczonych ryzykiem błędu informacji pochodzących z różnych źródeł, pozwala na przybliżoną diagnozę

istniejącego stanu rzeczy. Przy określaniu zakresu i struktury zjawiska przemocy w Gminie Niedźwiada wykorzystano badanie opinii publicznej, czyli wylosowanych dorosłych mieszkańców gminy oraz młodzieży szkolnej.

Badania opinii publicznej

Badania reprezentatywnej próby mieszkańców Niedźwiady stanowią najbardziej interesujące źródło informacji o problemie przemocy. Z jednej strony, badania sondażowe dają możliwość szerokiego odzwierciedlenia indywidualnych doświadczeń i znajomość zachowań innych ludzi. Z drugiej zaś, wypowiedzi badanych filtrowane są przez szereg czynników, ujawniając jedynie część badanej rzeczywistości. W przypadku problemu przemocy w rodzinie z dużym prawdopodobieństwem oczekiwać można zniekształceń płynących z niechęci do ujawniania informacji o życiu prywatnym (pytania o obecność przemocy we własnych rodzinach), czy nieznanomości funkcjonowania innych rodzin lub niechęci przekazywania takich informacji (pytania o obecność przemocy w innych rodzinach).

Wyniki przeprowadzonych badań wskazują, że problem przemocy ogranicza się do nielicznych rodzin. Jedynie niewielka część badanych informuje o istnieniu przemocy we własnych rodzinach. Obecność przemocy we własnych rodzinach sygnalizowało 4% (250 rodzin) badanych. Pytania dotyczące występowania przemocy we własnych rodzinach są jednym z najbardziej wrażliwych pytań stosowanych w badaniach opinii publicznej. Jest wysoce prawdopodobne, że znaczna część przypadków przemocy jest ukrywana przed ankieterami przeprowadzającymi badania. Stąd też, wypowiedzi nielicznej grupy badanych wskazujących na występowanie przypadków przemocy występujące we własnych rodzinach należy uznać za informacje o faktycznie pojawiających się zdarzeniach. Można zatem sądzić, że dane te wyznaczają minimalny zakres problemu przemocy. Dominującą formą przemocy (wskazania 89% badanych informujących o przemocy we własnej rodzinie) jest przemoc werbalna; obrażanie, poniżanie. W blisko co drugiej rodzinie (50% wskazań), doznającej przemocy dochodzi do aktów przemocy fizycznej (szarpania, popychania, bicia), zaś w blisko co czwartej do przemocy psychicznej (szantażowania, zastraszania). Autodeklaracje respondentów można potraktować jako wskaźnik minimalnego zakresu występowania różnych form przemocy. Jeżeli przemoc fizyczna pojawia się w 125 rodzinach dotkniętych przemocą, zaś z badań wynika, że 4% badanych potwierdza występowanie przypadków

przemocy we własnych rodzinach można szacować, że przemoc fizyczna pojawia się w co najmniej 2,5% rodzin.

Bardziej wiarygodne dane, które można uznać za zbliżone do maksymalnego poziomu zjawiska, pochodzą z wypowiedzi respondentów, deklarujących znajomość rodzin, w których występuje przemoc. 27% mieszkańców Gminy Niedźwiada, deklarowało, że zetknęło się z problemem przemocy w rodzinach swoich znajomych czy sąsiadów. 36% badanych zna kobiety bite przez partnera, 22% badanych - dzieci bite przez rodziców, zaś 24% badanych starsze osoby okrutnie traktowane przez dorosłe dzieci.

Dane instytucjonalne – 2015 rok.

Tabela nr 1. Dane na temat przemocy w rodzinie.

Liczba rodzin doświadczających przemocy	21
Liczba osób w rodzinie doświadczających przemocy	23
Liczba rodzin zagrożonych przemocą	32
Liczba osób w rodzinie zagrożonych przemocą	37
Liczba Niebieskich Kart	15

Dane powyższe świadczą o silnej tendencji do ukrywania zjawisk przemocy przez mieszkańców, przy jednoczesnej niskiej statystycznie częstości występowania przemocy w rodzinie w porównaniu ze średnimi wojewódzkimi.

Postawy wobec przemocy w rodzinie

Za jedną z kluczowych przyczyn przemocy domowej uznaje się wzory kulturowe przyzwalające na stosowanie przemocy w rodzinie, a także brak społecznej akceptacji na ingerowanie w prywatny obszar relacji rodzinnych przez instytucje kontroli społecznej. Zmiana tych postaw stanowi przedmiot systematycznych oddziaływań zarówno na poziomie

ogólnopolskim jak i gminnym. Równie istotnym elementem diagnozy postaw społecznych i wynikającej z niej rekomendacji dla dalszych działań jest analiza reakcji mieszkańców na zjawiska przemocy w rodzinie.

Zdecydowana większość mieszkańców Niedźwiady nie akceptuje obecności przemocy w życiu rodzinnym. Jedynie 3% badanych twierdziło, że „pewne sytuacje usprawiedliwiają bicie członków rodziny”. Niemal wszyscy mieszkańcy Niedźwiady uznają, że prywatność rodziny nie jest argumentem chroniącym rodzinę w sytuacjach wymagających interwencji. 92% badanych nie zgadzało się z poglądem, że „przemoc w rodzinie to sprawa prywatna - nikt nie powinien się wtrącać”.

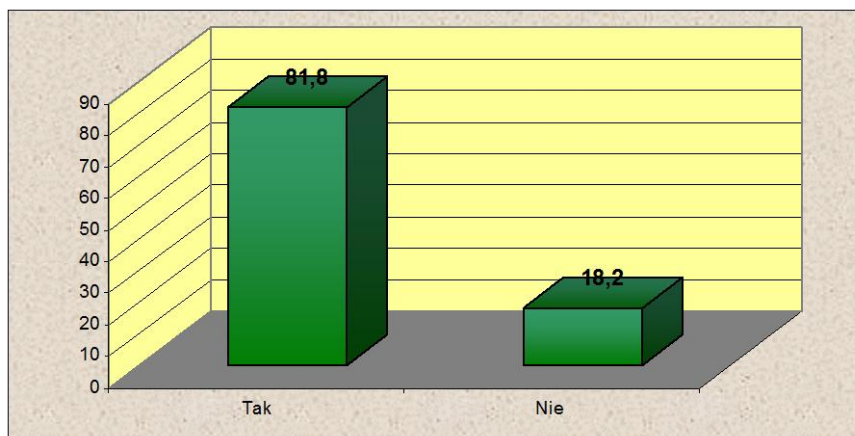
W przypadku opinii o stosowaniu łagodnych kar fizycznych wobec dzieci, ponad połowa (59%) badanych uważa, że karcenie dzieci klapssem nie jest przemocą.

Akceptacja dla innych form przemocy wobec dzieci spotykana jest jedynie wśród nielicznych respondentów. Tak np. 10% badanych zgadza się, że „stosowanie kar cielesnych pomaga w wychowaniu dzieci”, zaś tylko 5% badanych jest zdania, że „porządne lanie jeszcze nikomu nie zaszkodziło”.

Przemoc i agresja percepcji młodzieży szkolnej

Badanie blisko 100 uczniów ze szkół podstawowych i gimnazjum pozwoliło na zebranie następujących faktów:

Wykres nr1. Opinie młodzieży na temat występowania zjawiska przemocy w szkole

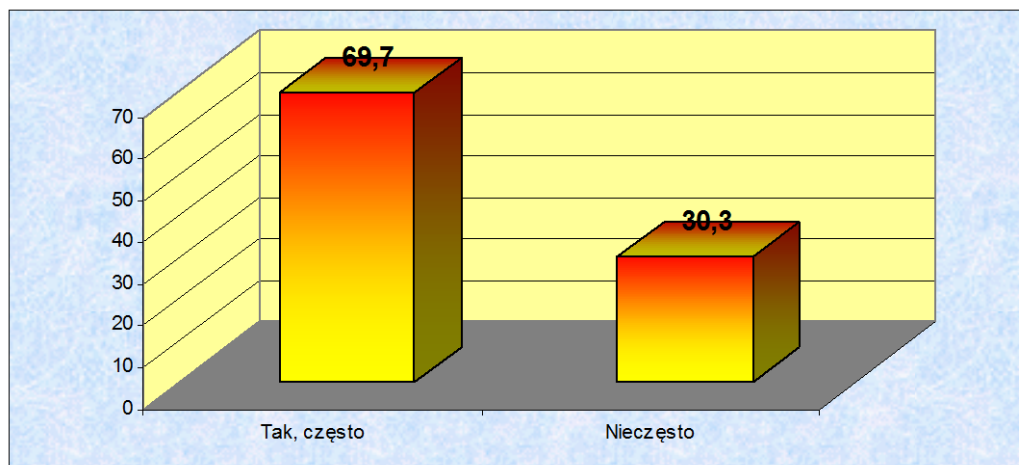
Z zamieszczonych powyżej danych wynika, że ogółem 81,8% wszystkich badanych uczniów zauważa, iż w szkole występuje zjawisko przemocy. Innego zdania jest tylko 18,2% badanych. Ci nie zauważają, aby w ich szkołach dochodziło do aktów przemocy, czy agresji.

Tabela nr 2. Opinie badanych na temat przemocy w szkole a rodzaj szkoły

Zjawisko przemocy w szkole	Szkoła podstawowa		Gimnazjum		% ogółem
	Dziewczęta %	Chłopcy %	Dziewczęta %	Chłopcy %	
Tak	85	85,7	81,3	73,7	81,8
Nie	15	14,3	18,7	26,3	18,2

Na podstawie uzyskanych wyników można przyjąć, że nieznacznie częściej to uczniowie szkoły podstawowej zauważają akty przemocy w szkole. 85% dziewcząt i 85,7% chłopców będących uczniami szkoły podstawowej zauważa różnego rodzaju akty przemocy i agresji. Wśród uczniów gimnazjum 81,3% dziewcząt i 73,7% chłopców zauważa sceny przemocy w swojej szkole. Różnica ilościowa w uzyskanych danych empirycznych nie jest więc zbyt duża. Dlatego też można przyjąć, że przemoc i agresja występuje ze zbliżoną częstotliwością wśród uczniów szkół podstawowych i gimnazjalistów oraz wśród dziewcząt i chłopców będących uczniami tychże szkół.

Wykres nr 2. Częstotliwość występowania przemocy w szkole

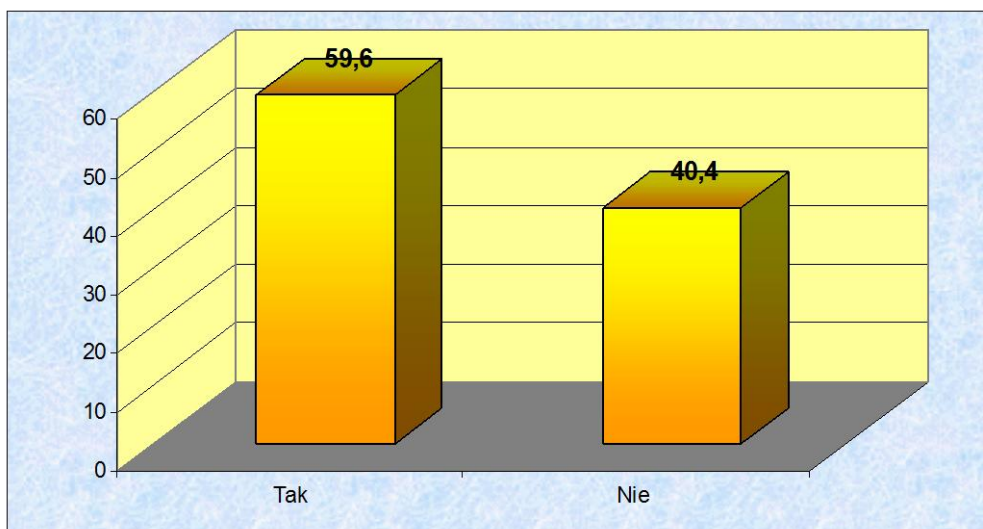
Z analizy danych wynika, że zdecydowana większość respondentów uważa, że przemoc w szkole występuje często. Taką opinię wyraziło 69,7% badanych. Innego zdania jest 30,3% respondentów ze szkoły podstawowej i gimnazjum.

Tabela nr 3. Opinie uczniów na temat częstotliwości występowania zachowań przemocowych

Częstotliwość zachowań przemocowych	Szkoła podstawowa		Gimnazjum		% ogółem
	Dziewczęta %	Chłopcy %	Dziewczęta %	Chłopcy %	
Tak, często	80,0	71,4	68,8	57,9	69,7
Niezczęsto	20,0	28,6	31,2	42,1	30,3

Na podstawie powyższych danych można wnioskować, że o częstym występowaniu przemocy w szkole przekonanych jest 80% dziewcząt i 71,4% chłopców będących uczniami szkoły podstawowej. Zaś 68,8% dziewcząt i 57,9% chłopców z gimnazjum uważa, iż przemoc w szkole występuje często. Ponadto, dziewczęta częściej niż chłopcy uważają, że przemoc w szkole występuje często. Tylko 20% dziewcząt ze szkoły podstawowej i 31,2% gimnazjalistek twierdzi, że przemoc w szkole nie jest zjawiskiem częstym.

Wykres nr 3. Odpowiedzi badanych na temat tego czy byli świadkami przemocy w szkole

Na podstawie zamieszczonych danych można wnioskować, że 59, 6% badanych – a więc większość respondentów - było świadkami przemocy w szkole. Natomiast przemocy w szkole nie zaobserwowało 40, 4% badanych.

Tabela nr 4. Bycie świadkami przemocy a rodzaj szkoły i płeć

Bycie świadkiem przemocy w szkole	Szkoła podstawowa		Gimnazjum		% ogółem
	Dziewczęta %	Chłopcy %	Dziewczęta%	Chłopcy %	
Tak	60,0	64,3	62,5	47,4	59,6
Nie	40,0	35,7	37,5	52,6	40,4

Z powyższych danych wynika, że najczęściej przemoc szkolną obserwowali chłopcy ze szkoły podstawowej (64,3%), zaś najrzadziej chłopcy z gimnazjum (47,4%).

Tabela nr 5 . Opinie badanych na temat form przemocy występujących w szkole

Formy przemocy W szkole	Szkoła podstawowa		Gimnazjum		% ogółem
	Dziewczęta%	Chłopcy %	Dziewczęta %	Chłopcy %	
Przezywanie	50,0	42,9	50,0	26,3	43,4
Wyśmiewanie	55,0	28,6	25,0	42,1	35,4
Izolowanie w klasie	10,0	14,3	15,6	36,8	18,2
Groźenie,	60,0	50,0	50,0	52,6	52,5

zastraszanie					
Wymuszanie pieniędzy	30,0	32,1	34,4	42,1	34,3
Podstawianie nóg	40,0	32,1	34,4	36,8	35,4
Wykręcanie rąk	30,0	42,9	21,9	26,3	30,3
Bicie, kopanie lub popychanie	40,0	53,6	50,0	63,2	51,5

Uwaga: Liczba badanych nie sumuje się, gdyż mieli możliwość wyboru więcej niż jednej odpowiedzi.

Z zaprezentowanych wypowiedzi respondentów wynika, że ponad połowa badanych uczniów (51,5%) stwierdziło, iż w szkole obserwują takie zachowania, jak: bicie, kopanie i popychanie. Oznacza to, że ponad połowa respondentów zauważa przejawy przemocy fizycznej. Dodatkowo 30,3% badanych zauważa, że jedni uczniowie innym wykręcają ręce, zaś 35,4% twierdzi, że uczniowie wzajemnie podstawiają sobie nogi. To także przejawy przemocy fizycznej.

Na podstawie bardziej wnikliwej analizy materiału badawczego można stwierdzić, że przemoc fizyczna jest obserwowana w podobnym stopniu przez uczniów szkoły podstawowej, jak i przez gimnazjalistów. Przy czym chłopcy, zwłaszcza zaś chłopcy z gimnazjum częściej niż dziewczęta zauważają takie zachowania, jak: bicie, kopanie, popychanie.

Także ponad połowa respondentów (52,5%) zauważa takie przejawy przemocy psychicznej, jak grożenie i zastraszanie. Inne przejawy przemocy psychicznej rzadziej są obserwowane przez respondentów. Niemniej jednak należy zauważyć, że aż 43,4% badanych obserwuje przezywanie, natomiast 35,4% zauważa, że uczniowie wyśmiewają się, zaś 34,3% twierdzi, że wymuszają pieniądze.

Wniosek z tego, że nasilenie przemocy psychicznej jest tak samo wysokie, a może nawet nieco wyższe, jak nasilenie przemocy fizycznej. Przy czym takie zachowania, jak przezywanie, czy grożenie i zastraszanie nieco częściej obserwowane są przez uczniów szkoły podstawowej. Także wykręcanie rąk nieco częściej ma miejsce w szkole podstawowej. Natomiast bicie, kopanie i popychanie częściej obserwowane jest przez gimnazjalistów.

Tabela nr 6 . Miejsca w szkole, w których uczniowie spotkali się z przemocą.

Miejsca w szkole,	Szkoła podstawowa	Gimnazjum	% ogółem.
-------------------	-------------------	-----------	-----------

gdzie występuje przemoc	Dziewczęta %	Chłopcy %	Dziewczęta %	Chłopcy %		
W klasie	5,0	7,1	21,9	31,6	16	16,2
Na boisku szkolnym	25,0	32,1	21,9	26,3	26	26,3
W toalecie	45,0	46,4	53,1	26,3	44	44,4
Na korytarzu	5,0	10,7	12,5	42,1	16	16,2
W jadalni	0	7,1	12,5	15,8	9	9,1
W świetlicy szkolnej	15,0	14,3	15,6	26,3	17	17,2
W szatni	35,0	39,3	56,3	78,9	51	51,5
W sklepiku	10,0	14,3	12,5	31,6	16	16,2
Pod szkołą	25,0	25,0	25,0	26,3	25	25,3
W drodze do szkoły/ do domu	10,0	14,3	9,4	31,6	15	15,2

*Podane dane procentowe nie sumują się do 100, ponieważ badani mieli możliwość udzielenia odpowiedzi na drodze wielokrotnego wyboru.

Z analizy danych wynika, że ponad połowa respondentów (51,5%) twierdzi, że miejscem, w którym zauważają bądź doświadczają przemocy w szkole jest szatnia. Szczególnie często to uczniowie gimnazjum wskazywali szatnię szkolną jako to miejsce, w którym spotykają się z przemocą. Innym miejscem, w którym badani doświadczają bądź obserwują przemoc jest toaleta szkolna. Najczęściej przemoc w toalecie obserwowana jest przez dziewczęta z gimnazjum (53,1%), następnie przez uczniów szkoły podstawowej, najrzadziej zaś przez chłopców z gimnazjum (26,3%). Innymi miejscami, w których badani nieco rzadziej obserwują akty przemocy jest między innymi: korytarz szkolny (16,2%), klasa szkolna (16,2%), czy boisko (26,3%). Ponadto 25,3% badanych wskazało na okolice przyszkolne, zaś 15,2% drogę do szkoły/do domu.

Tabela nr 7. Opinie badanych na temat przyczyn występowania przemocy w szkole

Przyczyny przemocy	Szkoła podstawowa		Gimnazjum		% ogółem
	Dziewczęta %	Chłopcy %	Dziewczęta %	Chłopcy %	
Aby zdobyć i utrzymać ważną pozycję w klasie	15,0	17,9	12,5	42,1	22,2
Chce dostosować się do norm narzuconych przez kolegów	35,0	32,1	18,8	57,9	33,3

Odreagowuje własne negatywne emocje	50,0	60,7	37,5	36,8	46,5
Jest to jedyny sposób uzyskania akceptacji kolegów	20,0	21,4	9,4	47,4	22,2
Dąży do podporządkowania sobie innych kolegów	25,0	14,3	25,0	57,9	28,3
Jest to skuteczny sposób załatwienia swoich interesów	5,0	10,7	6,3	36,8	13,1
Jest to wyraz bezsilności i niemocy	95,0	39,3	65,6	36,8	58,6
Robią to, ponieważ w ten sposób mogą się popisać przed innymi, jacy są silni i ważni	75,0	78,6	59,4	78,9	71,7

*Podane dane procentowe nie sumują się do 100, ponieważ badani mieli możliwość udzielenia odpowiedzi na drodze wielokrotnego wyboru.

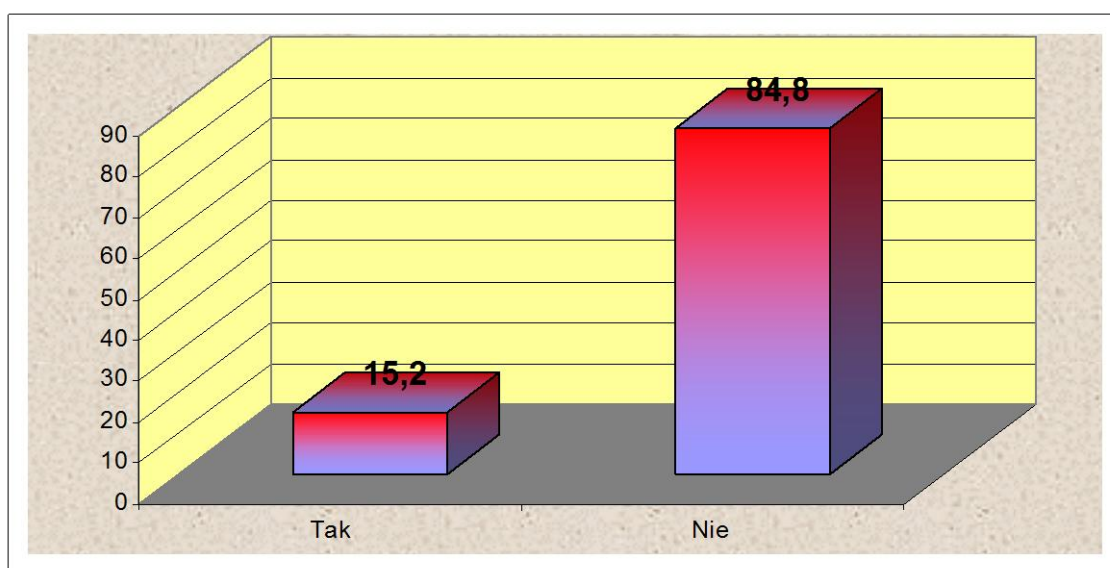
Ukazane dane empiryczne wyraźnie wskazują, że zdaniem zdecydowanej większości badanych przemoc w szkole występuje gdyż zawsze są tacy, którzy chcą się popisać i pokazać przed innymi, jacy są silni i ważni. Taką opinię wyraziło ogółem 71, 7% respondentów, z czego najczęściej opinię tę wyrażali uczniowie szkoły podstawowej oraz chłopcy z gimnazjum, rzadziej dziewczęta z gimnazjum.

Ponadto 6% respondentów twierdzi, że przemoc jest wyrazem bezsilności i niemocy. Można więc przyjąć, że do przemocy uciekają się ci, którzy nie potrafią w inny sposób wyegzekwować swoich racji, a zatem osoby, które gorzej radzą sobie w życiu społecznym. Pogląd, iż przemoc jest wyrazem bezsilności i niemocy najczęściej popierają dziewczęta. Tak uważa aż 95% dziewcząt ze szkoły podstawowej i 65, 6% gimnazjalistek. Chłopcy rzadziej popierają taki pogląd. Ci, bowiem chętniej popierają pogląd, iż jest dążeniem do podporządkowania sobie innych (takie zdanie na temat przemocy popiera 9% chłopców z gimnazjum i 3% chłopców z podstawówki) bądź odreagowaniem negatywnych emocji (60, 7% chłopców z podstawówki i 36, 8% z

gimnazjum). Najbardziej badani wyrażali opinię, iż przemoc jest skutecznym sposobem na załatwienie swoich spraw. Z poglądem tym zgadza się tylko 13,1% badanych (najczęściej chłopcy z gimnazjum).

Można więc przyjąć, że zdecydowana większość badanych (ponad 80%) jest zdania, iż przemoc w środowisku szkolnym występuje i to występuje raczej często. Nieco częściej zachowania przemocowe w środowisku szkolnym zauważają dziewczęta. Zdaniem badanych przemoc w szkole wiąże się z tym, iż są uczniowie chcący zaimponować innym, pokazać, że oni są silni i ważni. W istocie rzeczy jednak przemoc jest wynikiem bezsilności i poczucia niemocy. Tylko nieliczni zgadzają się z poglądem, że dzięki przemocy można załatwić wiele swoich spraw, czy skutecznie przekonać do swoich racji.

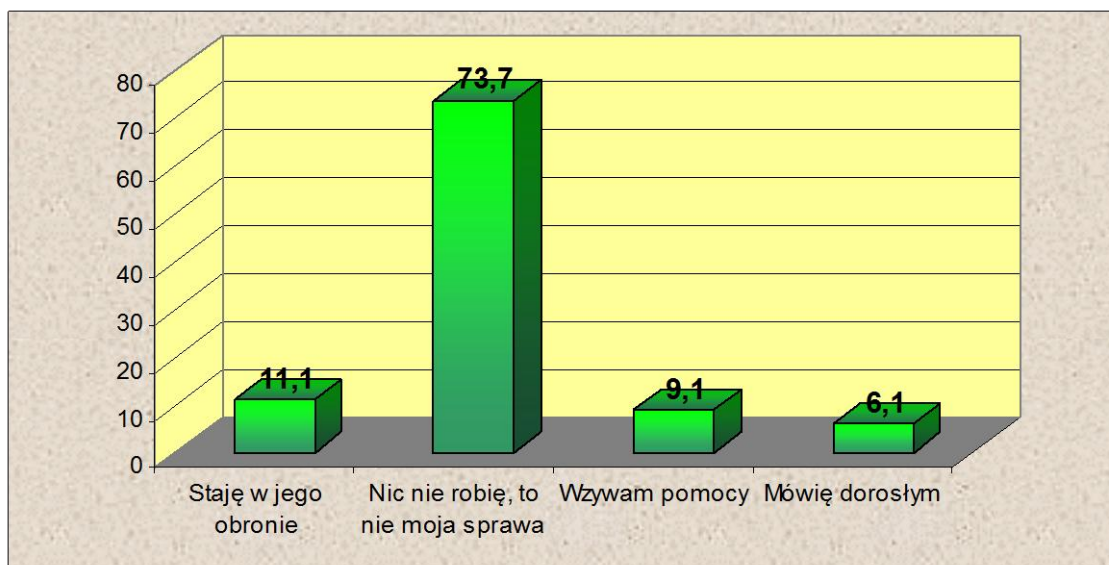
Wykres nr 4. Uczeń jako ofiara przemocy – wyniki ogólne

Z danych tych wynika, że 15,2% uczniów doświadczyło przemocy szkolnej, tj. padło

ofiara agresywnych zachowań swoich koleżanek i kolegów ze szkoły.

Wykres nr 5. Rodzaje odpowiedzi na pytanie: *W jaki sposób reagujesz, gdy widzisz, że komuś dzieje się krzywda?* - wyniki ogólne

Dane zamieszczone na powyższym wykresie jednoznacznie wskazują, że większość respondentów nie reaguje wobec obserwowanych aktów przemocy. Wskazania na odpowiedź „Nic nie robię, to nie moja sprawa” udzieliło aż 73,7% badanych. Zatem tylko nieco ponad 20% badanych reaguje na przemoc stając w obronie pokrzywdzonych. W grupie tej 6,1% badanych mówi osobom dorosłym o zdarzeniu, zaś 9,1% wzywa pomocy. Jedynie 11,1% respondentów staje otwarcie z pomocą osobom krzywdzonym.

Tabela nr 8. Rodzaje odpowiedzi na pytanie: *W jaki sposób reagujesz, gdy widzisz, że komuś dzieje się krzywda?*

Sposoby reagowania na krzywdę	Szkoła podstawowa		Gimnazjum		Wyniki w % ogółem
	Dziewczęta wyniki w %	Chłopcy wyniki w %	Dziewczęta wyniki w %	Chłopcy wyniki w %	
Staję w jego obronie	10,0	10,7	12,5	10,5	11,1
Nic nie robię, to nie moja sprawa	75,0	82,1	75,0	57,9	73,7
Wzywam pomocy	10,0	3,6	6,3	21,1	9,1

Mówię dorosłym	5,0	3,6	6,3	10,5	6,1
----------------	-----	-----	-----	------	-----

Bierni względem aktów przemocy częściej są uczniowie szkoły podstawowej. Na odpowiedź „Nic nie robię, to nie moja sprawa” wskazało 82,1% chłopców ze szkoły podstawowej i 75% dziewcząt z podstawówki. Także 75% dziewcząt z gimnazjum udzieliło takiej odpowiedzi. Najrzadziej bierni pozostają chłopcy z gimnazjum (57,9% pozostaje biernymi). Ci zaś częściej niż inni wzywają pomocy (21,1%) lub proszą o pomoc osoby dorosłe (10,5%).

Wykres nr 6. Stosowanie przemocy przez badanych – wyniki ogólne

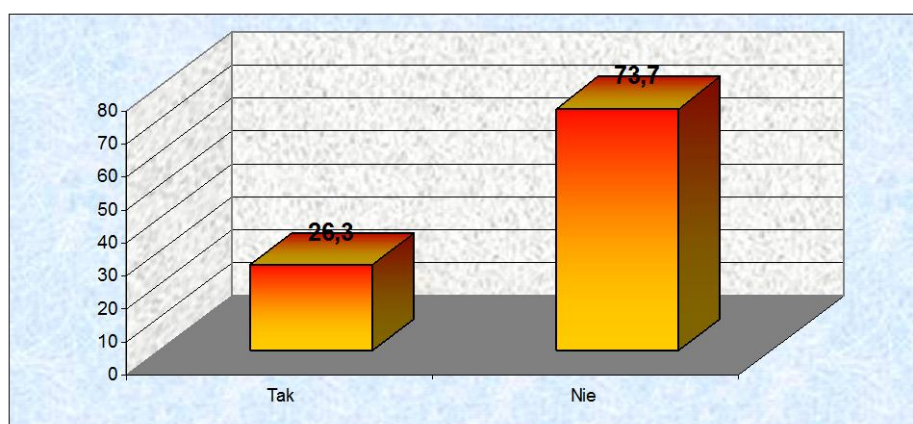

Tabela nr 9. Stosowanie przemocy przez badanych a typ szkoły

Stosowanie przemocy	Szkoła podstawowa		Gimnazjum		Wyniki w % ogółem
	Dziewczęta wyniki w %	Chłopcy wyniki w %	Dziewczęta wyniki w %	Chłopcy wyniki w %	
Tak	25,0	28,6	12,5	47,4	26,3
Nie	75,0	71,4	87,5	52,6	73,7

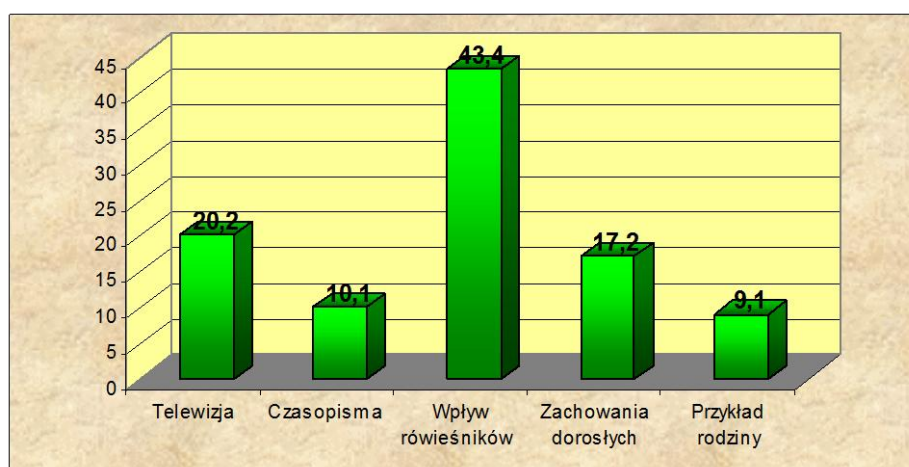
Z zaprezentowanych wyników badań wynika, że przemoc w szkole stosują dziewczęta i chłopcy. Najczęściej jednak stosują ją chłopcy, zwłaszcza zaś chłopcy z gimnazjum (47,4%). Chłopcy ze szkoły podstawowej rzadziej są sprawcami zachowań przemocowych (28,6%). Jeszcze rzadziej sprawcami przemocy w szkole są dziewczęta ze szkoły podstawowej (25%) i z gimnazjum (12,5%).

Z zaprezentowanych wyników badań można wywnioskować, że ogółem do stosowania przemocy szkolnej przyznało się 26,3% badanych uczniów szkoły podstawowej i gimnazjum.

Ofiarami przemocy jest około 15,2% respondentów. Miejscem, w którym uczniowie doświadczają przemocy szkolnej jest przede wszystkim szatnia bądź toaleta. O tych aktach przemocy rzadko wiedzą nauczyciele i wychowawcy. Gdy tylko jednak wiedzą to oni przede wszystkim udzielają wsparcia ofiarom zachowań agresywnych.

Za pomocą wykresu poniżej, przedstawiono ogólne wyniki ukazujące opinie badanych na temat czynników mających wpływ na stosowanie przemocy.

Wykres nr 7. Czynniki mające wpływ na stosowanie przemocy - wyniki ogólne

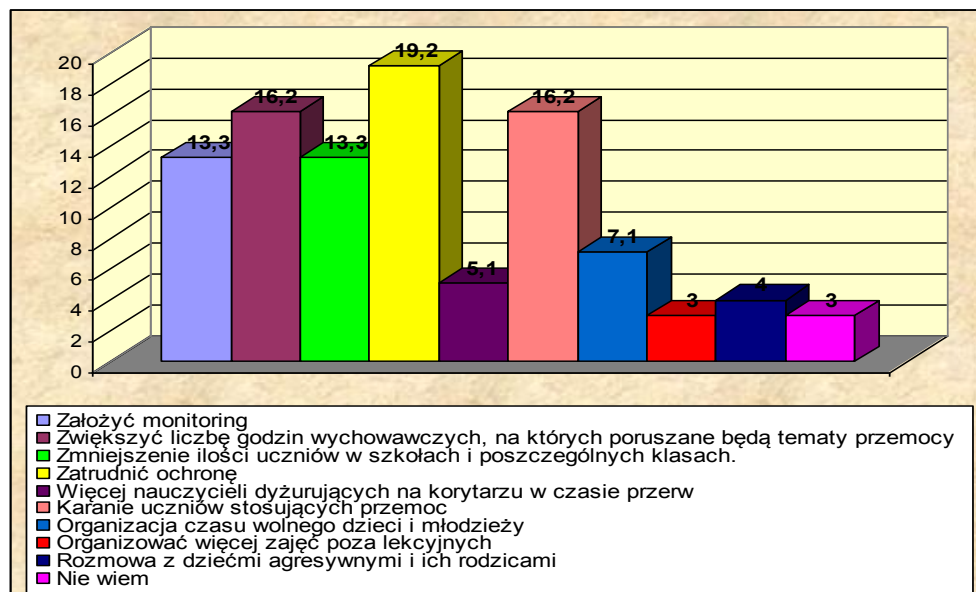

Zdaniem 43,4% badanych wpływ na stosowanie przemocy ma obserwacja zachowań agresywnych u rówieśników. Badani uczniowie szkoły podstawowej i gimnazjaliści są przeważnie przekonani o tym, że to grupa rówieśnicza ma największy wpływ na kształtowanie się agresywności.

Z danych wynika też, że 17,2% badanych twierdzi, iż na agresywność dzieci wpływają zachowania osób dorosłych. Natomiast aż 20,2% uważa, że to telewizja jest najważniejszym czynnikiem wpływającym na agresywność dzieci. Najrzadziej badani odpowiedzieli, że czasopisma wpływają na stosowanie przemocy (10,1%), bądź negatywny przykład rodziny ma wpływ na agresywność u dzieci (9,1%).

Zapobiegać przemocy szkolnej można w różny sposób. Najprostszym ze sposobów jest wprowadzenie dyżurów nauczycielskich podczas przerw śródlekcyjnych, czy zamontowanie monitoringu. Wyniki ogólne dotyczące proponowanych przez uczniów sposobów zapobiegania przemocy przedstawione są na wykresie poniżej.

Wykres nr 8. Proponowane przez uczniów sposoby zapobiegania przemocy – wyniki ogólne

Z zamieszczonych danych wynika, że uczniowie mają różne propozycje na zapobieganie przemocy w szkole. Prawie 20% badanych twierdzi, że powinno się zatrudniać pracowników ochrony. Natomiast po 16,2% badanych uważa, że pozytywny skutek przyniosłoby zwiększenie liczby godzin wychowawczych, na których poruszane byłyby tematy przemocy oraz konsekwentne karanie agresywnych uczniów. Tylko po 13,3% uczniów uważa, że skutek przynieść może monitoring lub zmniejszenie uczniów w szkołach i w klasach.

Nietrudno zgodzić się z niektórymi propozycjami uczniów. Należy je uwzględnić przy tworzeniu szkolnego programu przeciwdziałania przemocy. Mając świadomość istnienia problemu przemocy w szkole nie możemy pozostawać bierni, licząc na to, że problem sam się rozwiąże. Nie zauważanie problemu, czy też pozostawienie go bez rozwiązania, może mieć bardzo ujemne skutki dla całej społeczności szkolnej. Jeżeli problem przemocy nie występuje w szkole, to wcale nie znaczy, że nigdy nie wystąpi. Należy w takich sytuacjach zapobiegać pojawieniu się przemocy w szkole.

Tabela nr 10. Hierarchia problemów społecznych w Niedźwiadzie – oceny respondentów.

	Problem	Średnia ocena
1.	Bezrobocie	4,61
2.	Uzależnienie od alkoholu	4,30

3.	Przemoc domowa	4,01
4.	Wyjazdy zagraniczne w poszukiwaniu pracy	3,61
5.	Przemoc w szkole	3,60
6.	Niepełnosprawność	3,59
7.	Uzależnienie od narkotyków	3,44
8.	Przestępczość	3,28
9.	Ubóstwo	2,95
10.	Uzależnienie od komputera	2,87
11.	Zanieczyszczenie środowiska	1,99
12.	Bezdomność	1,80

Za najpoważniejsze problemy w gminie uznano: bezrobocie, uzależnienie od alkoholu oraz przemoc domową. Za przeciętnie ważne problemy ankietowani uznali: wyjazdy zagraniczne w poszukiwaniu pracy, przemoc w szkole i niepełnosprawność. Przemoc szkolna znalazła się na piątym miejscu.

VI. WNIOSKI

Przeprowadzone badania pozwalają na sformułowanie rekomendacji, wyznaczających kierunki oraz zakres działań mających na celu przeciwdziałanie przemocy na terenie Gminy Niedźwiada.

Głównym postulatem jest zwiększenie dostępności specjalistów dla osób pokrzywdzonych poprzez działalność popularyzatorską i reklamową, mającą na celu zmniejszenie psychicznych oporów przed zasięgnięciem porad i pomocy.

Ważnym zadaniem jest wzmocnienie, w tym zakresie roli, Zespołu Interdyscyplinarnego i poszczególnych jego członków oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Kolejnym postulatem jest zwiększenie świadomości i wiedzy dorosłych mieszkańców o możliwościach uzyskania pomocy oraz sposobach reagowania w przypadku stwierdzenia przemocy w rodzinie.

Rekomenduje się również zintensyfikowanie profilaktyki przemocy w placówkach oświatowych, szczególnie w zakresie profilaktyki uniwersalnej i selektywnej, ze szczególnym uwzględnieniem zwiększenia udziału rodziców w tym procesie.

Powyższe rekomendacje wyznaczają realizatorów oraz cele działań opisane w kolejnych częściach programu.

VII. ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do mieszkańców Gminy Niedźwiada w tym:

1. Osób zagrożonych przemocą w rodzinie.
2. Osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
3. Świadców przemocy w rodzinie.
4. Służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
5. Realizatorów Programu działających w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego.

VIII. REALIZATORZY PROGRAMU

Program będzie realizowany przez instytucje i organizacje zobligowane do działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

1. Punkt Konsultacyjny.
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
3. Ośrodek Pomocy Społecznej.
4. Placówki Opieki Zdrowotnej.
5. Parafie.
6. Placówki Oświatowe.
7. Świetlice.

Współpraca z:

1. Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lubartowie.
2. Komendą Powiatową Policji w Lubartowie.
3. Sądem i Prokuraturą.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku określa zadania organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Do zadań gminy należy przede wszystkim stworzenie gminnego systemu przeciwdziałania pomocy w rodzinie, w tym:

1. Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.
2. Prowadzenie poradnictw i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
3. Prowadzenie gminnych ośrodków wsparcia.
4. Opracowanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

IX. KIERUNKI DZIAŁAŃ

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Niedźwiada, realizacji założeń ustawowych, Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz celów wskazanych w niniejszym programie określono główne kierunki działań oraz sprecyzowano grupy odbiorców do których są one kierowane.

1. Profilaktyka i edukacja społeczna w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie – obszar kierowany do społeczeństwa lokalnego, w tym osób i rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy w rodzinie.
2. Ochrona i pomoc osobom doświadczającym przemocy w rodzinie – obszar skierowany do osób dotkniętych przemocą w rodzinie, o których mowa w art. 2 pkt. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
3. Oddziaływania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie – obszar kierowany do osób stosujących przemoc w rodzinie (kobiet i mężczyzn, dorosłych oraz nieletnich).
4. Podnoszenie kompetencji przedstawicieli podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i zacieśnianie współpracy pomiędzy nimi obszar kierowany do przedstawicieli podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Każde z działań przypisane jest konkretnym realizatorom odpowiedzialnym za ich realizację oraz określone zostały wskaźniki monitorowania realizacji tych działań.

X. CELE PROGRAMU

Cel główny programu:

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Gminie Niedźwiada.

Cele szczegółowe programu:

1. Zwiększenie ilości oddziaływań profilaktycznych i edukacji społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
4. Podwyższenie poziomu kompetencji zawodowych pracowników i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

XI. ZADANIA DO REALIZACJI

Cel. I. Zwiększenie ilości oddziaływań profilaktycznych i edukacji społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie.

Zadanie 1

Prowadzenie badań i analiz dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy.

Realizator:

Ośrodek Pomocy Społecznej wraz z członkami Zespołu Interdyscyplinarnego.

Wskaźniki:

Okresowo opracowywany raport dotyczący diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie.

Zadanie 2

Diagnozowanie i monitorowanie zjawiska przemocy na terenie Gminy.

Działania:

1. Prowadzenie statystyk w zakresie zjawiska przemocy przez wszystkie instytucje zgodnie z wymaganiami resortowymi oraz w sposób wynikający z Programu.
2. Analiza danych statystycznych pozyskanych z instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy przez Zespół Interdyscyplinarny w celu diagnozowania skali zjawiska i monitorowania zmian.

Realizatorzy:

Zespół Interdyscyplinarny

Placówki Oświatowe działające na terenie Gminy

Ośrodek Pomocy Społecznej

Placówki Opieki Zdrowotnej

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Inne podmioty

Wskaźniki:

- liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”
- liczba powołanych grup roboczych
- dane statystyczne dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy
- coroczne sprawozdanie z realizacji Programu

Zadanie 3

Edukacja społeczna, profilaktyka i promocja działań na rzecz przeciwdziałania przemocy rodzinie.

Działania:

1. Organizacja i udział w ogólnopolskich i lokalnych kampaniach społecznych.
2. Organizacja i udział w festynach środowiskowych, imprezach profilaktycznych.
3. Promowanie treści profilaktycznych nt. zjawiska przemocy w rodzinie, ze szczególnym uwzględnieniem przemocy w środkach masowego przekazu.
4. Realizacja programów profilaktycznych, zajęć dla dzieci, młodzieży i dorosłych.
5. Przygotowanie i udostępnianie materiałów o charakterze informacyjnym i edukacyjnym.
6. Prowadzenie gablot informacyjnych w Urzędzie Gminy.
7. Promowanie wartości rodzinnych i wychowania bez przemocy poprzez różne formy psychoedukacyjne dla rodziców.
7. Edukacja z zakresu przemocy w rodzinie w ramach nauk przedmałżeńskich.

Realizatorzy:

Zespół Interdyscyplinarny

Placówki Oświatowe

Ośrodek Pomocy Społecznej

Organizacje pozarządowe

Kościelne osoby prawne

Wskaźniki:

- liczba lokalnych kampanii
- liczba imprez profilaktycznych

- liczba informacji medialnych
- liczba programów profilaktycznych, innych działań oraz osób w nich uczestniczących
- liczba opracowanych materiałów i dystrybuowanych ulotek
- liczba zajęć psychoedukacyjnych dla rodziców
- liczba miejsc realizujących rozszerzony program nauk przedmałżeńskich

Cel II. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Zadanie 1

Udzielanie profesjonalnej pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą.

Działania:

1. Poradnictwo medyczne, psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, prawne, socjalne, doradztwo zawodowe.
2. Wsparcie materialne
3. Praca socjalna
4. Realizacja procedury „Niebieskie Karty”

Realizatorzy:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Ośrodek Pomocy Rodzinie

Komenda Powiatowa Policji

Podmioty realizujące procedurę „Niebieskie Karty”

Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej

Organizacje pozarządowe oraz inne podmioty

Wskaźniki:

- liczba porad udzielonych osobom dotkniętym przemocą
- liczba osób objętych poradnictwem oraz pomocą i wsparciem
- liczba podmiotów prowadzących grupy psychoedukacyjne i terapeutyczne
- liczba wszczętych i zakończonych procedur „Niebieskie Karty”

Zadanie 2

Udzielanie pomocy i wsparcia osobom lub rodzinom dotkniętym przemocą, zmuszonym do opuszczenia dotychczasowego miejsca zamieszkania bądź pobytu.

Działania:

1. Udzielanie bezpiecznego schronienia osobom dorosłym lub rodzinom dotkniętym przemocą.
2. Udzielanie bezpiecznego schronienia dzieciom – ofiarom przemocy (rodziny zastępcze pełniące zadania pogotowia rodzinnego, placówki opiekuńczo-wychowawcze typu interwencyjnego, miejsca hostelowe).
3. Kompleksowa pomoc specjalistyczna osobom dotkniętym przemocą.

Realizatorzy:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Ośrodek Pomocy Rodzinie

Organizacje pozarządowe oraz inne podmioty

Wskaźniki:

- liczba osób dorosłych lub rodzin, którym udzielono bezpiecznego schronienia
- liczba dzieci, którym udzielono bezpiecznego schronienia
- liczba podmiotów świadczących pomoc w postaci schronienia
- liczba miejsc w instytucjach świadczących pomoc w postaci schronienia

Zadanie 3

Wzmacnianie ochrony osób dotkniętych przemocą w rodzinie, także w toku postępowania karnego.

Działanie:

1. Wykorzystywanie przyjaznych pokoi przesłuchań do czynności procesowych.
2. Przyjazne patrole – funkcjonariusza policji, pracownika socjalnego i psychologa odwiedzające rodziny z dziećmi zagrożonymi przemocą w rodzinie.

Realizatorzy:

Komenda Powiatowa Policji

Sądy i Prokuratura

Ośrodek Pomocy Rodzinie

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Wskaźniki:

- liczba wykorzystanych przyjaznych pokoi przesłuchań
- liczba dzieci przesłuchanych w przyjaznych pokojach
- liczba osób dorosłych przesłuchanych w przyjaznych pokojach

- liczba Przyjaznych patroli
- liczba odwiedzonych rodzin przez Przyjazne patrole
- liczba interwencji zakończonych przewiezieniem dziecka w bezpieczne miejsce

Zadanie 4

Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12 a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Realizator:

Ośrodek Pomocy Rodzinie

Wskaźniki:

- liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie

Cel III. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zadanie 1

Zapewnienie stałych form oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych, interwencyjnych i terapeutycznych skierowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie, dorosłych oraz nieletnich.

Działania:

1. Realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla dorosłych sprawców przemocy.
3. Podejmowanie działań wobec osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie w ramach procedury „Niebieskie Karty”.
4. Prowadzenie edukacji i terapii dla nieletnich.

Realizatorzy:

Zespół Interdyscyplinarny

Ośrodek Pomocy Rodzinie

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Placówki oświatowe

Organizacje pozarządowe i inni

Wskaźniki :

- liczba realizowanych programów korekcyjno-edukacyjnych
- liczba osób uczestniczących w programach korekcyjno-edukacyjnych
- liczba wypełnionych formularzy - D „Niebieskie Karty”

- liczba nieletnich sprawców przemocy biorących udział w terapii

Zadanie 2

Zapobieganie kontaktowania się osób stosujących przemoc w rodzinie z osobami dotkniętymi przemocą.

Działania:

1. Zatrzymywanie osób stosujących przemoc w rodzinie.
2. Stosowanie przez prokuraturę oraz występowanie do sądu o zastosowanie wobec osoby stosującej przemoc w rodzinie środków zapobiegawczych w szczególności:
w przedmiocie dozoru policji z zakazem kontaktowania z osobą dotkniętą przemocą w rodzinie, a także nakazania opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z osobą najbliższą, ewentualnie tymczasowego aresztowania.
3. Występowanie do sądu o zastosowanie wobec osób stosujących przemoc w rodzinie środków karnych lub probacyjnych polegających na obowiązku powstrzymywania się od przebywania w określonych miejscach, kontaktowania się lub zbliżania do pokrzywdzonego, zakazie przebywania w określonych miejscach, opuszczenia przez sprawcę lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym.

Realizatorzy:

Komenda Powiatowa Policji

Sąd i Prokuratura

Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej

Wskaźniki:

- liczba zatrzymań sprawców przemocy w rodzinie
- liczba zastosowanych środków zapobiegawczych
- liczba złożonych wniosków do sądu o zastosowaniu środków zapobiegawczych
- liczba wniosków do sądu w przedmiocie zastosowania środków karnych i probacyjnych
- liczba wniosków kuratorów sądowych o zastosowanie przez sąd środków probacyjnych na etapie postępowania wykonawczego
- liczba orzeczeń sądowych uwzględniających w/w wnioski w postępowaniu wykonawczym

Cel IV. Podnoszenie poziomu kompetencji przedstawicieli podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zacieśnienie współpracy pomiędzy nimi.

Zadanie 1

Podwyższenie poziomu kompetencji zawodowych pracowników i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Działania:

1. Szkolenia resortowe.
2. Szkolenia interdyscyplinarne z zakresu przeciwdziałania przemocy.
3. Organizowanie interdyscyplinarnych szkoleń w celu podniesienia umiejętności pracy z osobami dotkniętymi problemem przemocy oraz skuteczniejszego radzenia sobie ze stresem.

Realizatorzy:

Zespół Interdyscyplinarny
Ośrodek Pomocy Rodzinie
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Komenda Powiatowa Policji
Sądy i Prokuratura
Kuratorskie Zespoły Służby Sądowej
Organizacje pozarządowe
Inne podmioty

Wskaźniki:

- liczba szkoleń dotyczących przemocy w rodzinie - dla służb danego resortu,
- liczba szkoleń interdyscyplinarnych,
- liczba uczestników szkoleń,

Zadanie 2

Doskonalenie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy.

Działania:

1. Dialog społeczny pomiędzy instytucjami zaangażowanymi w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i zapobieganie jego skutkom – systematyczne spotkania członków Zespołu Interdyscyplinarnego, wspólne szkolenia przedstawicieli różnych instytucji, konferencje w celu wymiany doświadczeń.

2. Stworzenie bazy „Dobrych praktyk” (bank dobrych praktyk).
3. Umieszczenie informatora instytucji pomocowych na witrynach internetowych.

Realizatorzy:

Zespół Interdyscyplinarny
Ośrodek Pomocy Rodzinie
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
Placówki Opieki Zdrowotnej
Komenda Powiatowa Policji
Sądy i Prokuratura
Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej
Organizacje pozarządowe
Kościół Katolicki, inne kościoły i związki wyznaniowe
Wolontariat
Inne podmioty

Wskaźniki:

- liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego
- liczba zorganizowanych wspólnych szkoleń, konferencji, seminariów
- liczba podmiotów uczestniczących we wspólnych szkoleniach, konferencjach i seminariach
- liczba uczestników szkoleń, konferencji i seminariów
- liczba podmiotów, które umieściły informator na swoich witrynach internetowych
- utworzenie bazy „Dobrych praktyk”
- liczba wyjazdów studyjnych
- liczba podmiotów współpracujących

XII. MONITOROWANIE, EWALUACJA I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Monitorowanie realizacji programu będzie odbywać się w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdania z realizacji programu, podmioty składają do dnia 31 stycznia każdego roku do Zespołu Interdyscyplinarnego. Zespół Interdyscyplinarny dokonuje ewaluacji wewnętrznej procesu w oparciu o analizę danych zebranych od realizatorów programu oraz ewaluację wyniku. Ta ostatnia wykonywana jest na

podstawie badań zakresu zjawisk przemocy w Gminie, zgodnie z celem nr I zadania 1 i 2 niniejszego programu.

Zespół Interdyscyplinarny w Niedźwiadzie corocznie w terminie do dnia 31 marca przedłoży Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

XIII. ŚRODKI FINANSOWE NA REALIZACJĘ PROGRAMU

Środki finansowe na realizację systemu będą pochodziły w szczególności z:

1. Środków własnych Gminy Niedźwiada, w tym Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Niedźwiada.
2. Dotacji z budżetu państwa na realizację zadań zleconych.
3. Funduszy unijnych.
4. Funduszy strukturalnych.
5. Grantów i konkursów.

Uzasadnienie

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Niedźwiada, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały, określa sposób realizacji zadań własnych Gminy Niedźwiada, o których mowa w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W Programie na lata 2016-2020 uwzględniono przede wszystkim zadania związane z ochroną i pomocą osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, oddziaływaniem wobec osób stosujących przemoc oraz prowadzeniem działalności profilaktycznej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Niedźwiada.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt. 1 do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

W związku z powyższym proponuje się przyjęcie przedmiotowej uchwały przez Radę Gminy Niedźwiada.